བཤད་བྱ་ལྟ་རེ།

དཀར་མཛེས་ཤུལ་ཀྱིས་རྒྱལ་ཐྲི་ཞེ་ཁམས་རིག་གནས་ཡུལ་ཟོར་བ་ཡུལ་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་བཟུང།

དབྱར་དུས་ཀྱི་གཡུ་ཚོགས་རྫུ་པང།

རྡུ་ཛོང་གིས་ས་ཁྲོན་གཤལ་ཐེངས་བཅུ་ལས་ཁ་ཕྱིར་ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།

གཡུ་ཚོགས་རྫུ་པང་དུ་ཡོང་བའི་ཡུལ་སྐོར་བ།

མེ་ཉག་མཁར་ཐར་ལྷོངས་ལུལ།

མེ་ལྕང་དགྱང་ཚོགས།

འབྲོག་པའི་རྩ་ལྷོ་བ།

གསེག་རི་གླིང་གི།

ཉེ་ཆར། དཀར་མཛེས་ལུལ་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་འཕེལ་རྒྱས་ཚོགས་ཆེན་རྡུ་ཛོང་དུ་འཚོགས་པ་རེད། ཀྱང་གྱང་དཀར་མཛེས་ལུལ་ཕུ་དང་དཀར་མཛེས་ལུལ་མི་དམངས་གྱིད་གཞུང་གིས་གཙོ་གཉེར་བྱས་པའི་ཚོགས་འདུར་རྒྱུད་རིམ་ལྟར་པའི་རྩས་འགོད་དང་ཁྱོན་ཡོངས་བགོད་སྒྲིག་བཏུད་དེ། ས་ཁོངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱང་གཞི་གཏིང་ཟབ་པ། སྒྲི་ལམས་ཁོར་ཡུག་མཛོས་སྟུག་ལྟར་པའི་དཀར་མཛོས་ལུལ་ཀྱི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཀྱི་ཀན་རྒས་བཏོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཕྱི་འི་སྒྲི་ལམས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་བྱ་ཡུལ་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་བསྐྱུན་ཏེ། ལོ་ལྷའི་འཚར་འགོད་བཅོ་ལྔ་པའི་རིང་ལུལ་ཡོངས་ཀྱི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ལས་དོན་འགོ་འཛུགས་ས་མཐོན་ཡོས་ཏུས་འགོད་དང་ཚད་གཞི་མཐོན་ཡོས་སྐྱལ་འདེད། ཐུས་ཚད་མཐོན་ཡོས་འགོ་འཛུགས་པ་བཅས་ལ་རྒྱང་གཞི་བརྟན་ཡོ་བཏིང་ཡོད་པ་རེད།

རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ལ་སྐུལ་མ་གཏོང་བའི་ཁྲིད་རྩོས་གསར་པ་དོན་ལ་དངོས་སྒྲ་འཕྲོལ།

དང་ཕེངས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཀྱི་གྲྭབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ནི་དངོས་སུ་བསྒྲིགས་ཉེར་ཡོད་པའི《དཀར་མཛོས་ལུལ་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་མཁྱོགས་སུ་གཏོང་བའི་བཙོན་སྒྲུལ་ཁྲིད་རྩོས》དེ་རེད། ཁྲིད་རྩོས་གསར་པར་གཞིགས་ན། ལུལ་རིམ་པའི་ནོར་ཁྲིད་ཀྱིས་ལོ་རེར་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་དང་ལུས་རྩལ་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཐད་མ་དཏུལ་སྐོར་ཕྱི2000བཀོད་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་ནོར་ཕྲུག་འཕར་བ་དང་བསྟུན་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་འཕར་བའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་པ་རེད།

སྐོར་ཕྱི2000ཡི་གཏོང་ཐུགས་ཁ་གསལ་ཞིང་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན། དེའི་ནང་སྐོར་ཕྱི100རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཆོང་ཐོག་རྩུན་མ་འཚོང་བར་སྒྲིན་ཚབ་སྟོན་སྒྲོད་ལ་ཆེད་དུ་སྦྱད་རྒྱ་དང་། གཞན་སྐོར་ཕྱི1900ཡུལ་སྐོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་གཟུགས་མེད་རིག་གནས་ཕྲུལ་བཞག་བརྒྱུད་འཛིན། ལུས་ཀྱལ་བྱེད་སྐོ་སྒྲེལ་བ། རིག་དངོས་སྦྱང་སྐྱང་བེད་སྒྲོད། ཁྲོམ་རའི་ཚོང་གཤེར་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་བ། ཤེས་ལྡན་མི་སྦལ་ཞི་དཔྱང་ཁག་འདྲུགས་སྐྱང། ལས་རིགས་ངོ་དམ་སོགས་མངའ་ཁོངས་ལ་སྦྱད་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད།

ཕྱོགས་ཚད་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོར་མ་དཏུལ་མང་ཆེ་བ་ལྷབས་བསྟུན་ངང་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ད་ཆ་ལོ་རེར་བཅད་གང་སོར་ཕྱི2000གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཚང་མར་ཁྱིད་གཞུང་གི་འཆར་འཛོད་ཐོག་ཏུ་ཕྱི་ཡིན་ཚེས་དེ་བས་ཆེ་ཏུ་ཕྱི་ཡོད། ཤུལ་རིག་གནས་རྒྱང་སྐྱོག་བཏུན་འཕྲིན་དང་ཡུལ་སྐོར་ཅུས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་དོན་མི་ལྷས་ཅོ་སྒྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན། ཧྲིལ་ཕུ་ཁ་ཡི་ཕྱོགས་ས་ནི་ཤུལ་ཡོངས་ཀྱི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་གནས་ཚུལ་བཏུན་ཁ་ཤས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་ཡོད།

2025ལོའི་ལོ་མཇུག་བར་རང་ཤུལ་ཀྱི་Aརིམ་པའི་ཡུལ་སྐོར་ལྷོཁ་ལུལ115ལ་ཟིན་པས་ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཨང་དང་ཡོར་སྒེབས་ཡོད། ཤུལ་རིམ་པ་ཡན་ཀྱི་གཟུགས་མེད་རིག་གནས་ཕྲུལ་བཞག་གི་མཚོན་ཆེད་རང་བཞིན་ཀྱི་ཆམ་གྱངས1196ལ་ཟིན་པ་དང་རིག་དངོས་སྦྱང་སྐྱང་ལས་ཤུངས1325ཡོད་པས་ཐྱེ་འགོར་ཚང་མ་ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་མདུན་གྱལ་དུ་སྒེབས་ཡོད། 2025ལོར་ཤུལ་ཡོངས་ཀྱིས་ཡུལ་སྐོར་བ་ཕྱི4767.7ལ་སྟེ་ལེན་བྱས་ཏེ་ཡུལ་སྐོར་ཕྱོགས་བསྡུས་ཡོང་འབབ་སྐོར་དུང་ཐུར524.7ལ་ཟིན་ཡོད།

ཚོགས་ཆེན་ཅིའི་ཁྱོར་རྫུ་རུ་འཚོགས།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང། རྫུ་ཛོང་གིས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འདྲེས་དང་ཡུལ་སྟེ་དར་རྒྱས་མཉམ་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཁྲོད་དུ་ཐོབ་པའི་ལག་ལེན་གྱུབ་འཐས་ཀྱིས་ལྷུལ་ཡོངས་ལ་ཞིབ་བསྡུར་དང་འདྲ་བཟོ་བྱེད་ཆོག་པའི་མ་དཔེ་གསོན་པོ་མཚོ་སྒྲོད་བྱས་པ་རེད། ཚོགས་ཆེན་འཚོག་ས་རྫུ་ཛོང་བདམས་པ་ལས་དཔེ་མཚོན་ལ་དམིགས་པ་དང་གནས་གཅིག་གིས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་སྟེ་ཁྲིད་པའི་བར་རྒྱས་འགོད་གསོལ་བཏུགས་ཡོད།

མཐོ་སྐང་ཡུལ་སྐོར་ཀྱི་མི་སྟོང་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་དམིགས་ཏེ། རྫུ་ཛོང་གི་བྱེད་ཐུང་ཀྱིས་བློ་སྐོ་འབྱེད་ཐུབ། ཛོང་མཁར་དང་མཐའ་འཁོར་ཡུལ་ཆོག་དང་ཁོང་རྒལ་ཏུ་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་འདུས་ཚོགས་ཆུ་ཚད་ཀྱི་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་ཡོད། ལྷུལ་རིག་གནས་རྒྱང་སྐྱོག་བཏུན་འཕྲིན་དང་ཡུལ་སྐོར་ཅུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་ཡོད། ས་གནས་དེ་གའི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་སྟེ་ཚན་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཛིན་ལས་ཀྱི་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ཐུས། ཀྱི་ལྷུའུ་དང་མཐུན་ཚོགས། ཞིང་དུད་ལ་བཅས་སྒྲེལ་བས་ཙ་འཛུགས་ཅན་ཀྱི་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་སྟོན་བཏུད་དེ། ཛོང་ཡོངས་སུ་སྐར་དཔྱད་རིམ་པའི་གནས་ཚང་དུད་ཚང300ལ་ཟིན་ཡོད། དན་ཀྱངས་ལས་མངོན་པར་གཞིགས་ན། 2025ལོར་རྫུ་ཛོང་གིས་སྟེ་ལེན་བྱས་པའི་ཡུལ་སྐོར་བ་ཕྱི188ལ་ཟིན་པ་དང་། ཡུལ་སྐོར་ཕྱོགས་བསྡུས་ཡོང་འབབ་སྐོར་དུང་ཐུར20ཐུང་ཡོད།

ལྷང་བསྟན་ཚུ་ཐང་དུ་འཛམ་གླིང་གི་ནོར་གནས་སྦ་ཀུར་བཟོ་སྐྱན་ཆེས་ཆེ་བའི་ས་རྫས་བསྐྱན་པ་དང་བསྟུན་ནས་ས་གནས་དེ་གའི་འབྲོག་ར་འི་ལྷོངས་ལུལ་དང་འབྲོག་དུད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་མ་དཔེ་གསར་ཁ་ཕྱིད་ཁ་ཕྱེ། ཐོན་ལུངས་རྒྱ་ནོར་ལ་བསྐྱར་བ་དང་འབྲོག་མི་མ་དཏུལ་འཛིག་ཚལ་ལ་བསྐྱར་བ། སྒྲི་ལམས་མ་ཚ་ལ་བསྐྱར་ནས་ཡོང་འབབ་དངོས་གནས་དང་གནས་ཡུལ་མིའི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་ཐུས་ཡོད། ལྷང་བསྟན་ཡུལ་ཨོག་གི་གོང་ཁ5ཡིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐུས་ནས་ཀ་ཐོག་ཡུལ་སྐོར་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀ་པ་མཐུན་ཚོགས་ནང་ཞུགས་མཁན་འབྲོག་པ་དུད་ཚང600ལྷག་ལ་ལོ་རེར་ཡོང་འབབ་སྐོར་ཁ200རག་ཡོད།

ལས་ཡུལ་དུ་བཀྲ་ཤིས་ཐུས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ།

ད་ཕེངས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཐོན་ལས་ལ་གཙོ་བོ་འཛིན་རྒྱ་དང་དཔེ་མཚོན་དབྱེ་ཤིས་བརྒྱུད་དེ། ལུལ་ཡོངས་ཀྱི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལྷུས་ཚད་མཐོན་ཡོ་ཡོང་བར་འབྲུ་བཟོ་བྱེད་ཚོག་པའི་ཁྲབ་ཤེས་ཉམ་ཆུང་འཚོལ་ཡོད། བཀྲ་ཤིས་བྱེད་ས་ལྷོངས་ལུལ་རྒྱང་མ་ནས་ལུ་ཀུ་རྒྱུད་ལྟར་བསྟུན་ནས་ཚོགས་ཤུགས་འཕྲིན་ཆ་ཤས་ལག་ལེན་ཁྲོད་ནས་ས་ཁོངས་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱུན་མོང་རང་བཞིན་ཚོས་ཉེད་གསལ་ཙམ་ཞིག་ཡོད། ཁ་ཕན་འབྲེལ་མཐུད་ལམ་སྲོལ་ཐད་འཕྲུས་ཆེ་ཤོས་གསེག་རི་གླིང་གི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཡང་ཏང་ལ་ཁ་ཕྱེ་ཏེ། ཁ་ཕན་ཁ་ཕྱེ་ཐུ་ཡུལ་ལ་ཁ་ཕྱེ་ཏེ་ཁ་ཕྱེ་ཐ་ལ་ཁ་ཕྱེ་ཏ་ལ་ཁ་ཕྱེ། ཐོན་ལུངས་རྒྱ་ནོར་ལ་ཁ་ཕྱེ་ཏ་ལ་ཁ་ཕྱེ། ཐོན་ལུངས་ཀ་ཐོག་ཡ་ཐ་ལ་ཁ་ཕྱེ། ཐ་ལ་ཁ་ཕྱེ་ཏ